

ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2011-2017

Π. Παναγιωτόπουλος^{1,*}, Α. Πρωτόγερου¹, Γ. Καλογήρου¹

¹Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας, Σχολή Χημικών Μηχανικών, ΕΜΠ, Αθήνα, Ελλάδα
(*panaq.panaq82@gmail.com)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το άρθρο επικεντρώνεται στη διερεύνηση των κρίσιμων παραγόντων που αφορούν τη λειτουργική αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) από την τοπική αυτοδιοίκηση. Αναλυτικότερα, το άρθρο βασίζεται στη θεωρητική προσέγγιση των δυναμικών ικανοτήτων (Dynamic Capabilities View - DCV). Η συγκεκριμένη προσέγγιση έως τώρα έχει αναπτυχθεί κυρίως στο πεδίο των ιδιωτικών επιχειρήσεων (Teece et al., 1997) και συνιστά ένα θεωρητικό εργαλείο για τη μελέτη του εσωτερικού τους περιβάλλοντος, και συγκεκριμένα των οργανωσιακών πόρων και ικανοτήτων που επηρεάζουν την καινοτομική και οικονομική επίδοσή τους. Παρ'όλαυτά, πολλοί ερευνητές επισημαίνουν τη χρησιμότητα εφαρμογής της συγκεκριμένης θεωρητικής προσέγγισης και στο πεδίο του δημόσιου τομέα, καθώς οι δημόσιοι οργανισμοί αποτελούνται επίσης από τεχνολογικούς, ανθρώπινους και οργανωσιακούς πόρους, και επιχειρησιακές ρουτίνες (Piening, 2013), αλλά και αντιμετωπίζουν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό προκλήσεις αναδιοργάνωσης και αλλαγής (Pablo et al., 2007; Boyne and Meier, 2009).

Βασικός στόχος της παρούσας ερευνητικής εργασίας είναι η διερεύνηση της εφαρμοσιμότητας της θεωρητικής προσέγγισης των δυναμικών ικανοτήτων στο πεδίο του δημόσιου τομέα και συγκεκριμένα στο πεδίο της των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάστηκε η ερμηνευτική ισχύς ενός εννοιολογικού μοντέλου που διερευνά τους οργανωσιακούς πόρους και ικανότητες των Δήμων που σχετίζονται με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, μέσω της στατιστικής επεξεργασίας (κάνοντας χρήση της μεθόδου Partial Least Squares – Structural Equation Modeling) των δεδομένων δύο μεγάλων ερευνών πεδίου (Surveys) που πραγματοποιήθηκαν στους ελληνικούς Δήμους τις περιόδους 2011 και 2017/2018 αντίστοιχα. Επιπροσθέτως, μελετήθηκε η εξέλιξη του επιπέδου των υπό διερεύνηση οργανωσιακών πόρων και ικανοτήτων μεταξύ αυτών των δύο διαφορετικών χρονικών περιόδων (2011 – 2017/2018) μέσω της τεχνικής Paired-Samples t-Test και άλλων μεθόδων περιγραφικής στατιστικής.

Ένα βασικό συμπέρασμα της ερευνητικής εργασίας είναι ότι το προτεινόμενο εννοιολογικό μοντέλο φαίνεται να παρουσιάζει σημαντική χρησιμότητα, καθώς φαίνεται να διερευνά ικανοποιητικά τους οργανωσιακούς πόρους, και λειτουργικές και δυναμικές ικανότητες που είναι κρίσιμοι για τη λειτουργική αξιοποίηση των ΤΠΕ από τους Δήμους. Είναι σημαντικό ότι οχτώ από τις δέκα ερευνητικές υποθέσεις που περιλαμβάνει επιβεβαιώνονται από τα δεδομένα και των δύο ερευνών πεδίου. Ένα δεύτερο συμπέρασμα της εργασίας είναι ότι οι ελληνικοί Δήμοι κατά τη διάρκεια της εξαετίας 2011 – 2017/2018 δεν έχουν επιτύχει αξιοσημείωτη βελτίωση των κρίσιμων οργανωσιακών πόρων και ικανοτήτων τους. Οι επιμέρους θετικές αλλαγές που έχουν επιτευχθεί (π.χ. αύξηση των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, μεγαλύτερος αριθμός Δήμων με μονάδα ΤΠΕ, ενίσχυση του βαθμού χρήσης ανοιχτού λογισμικού) εν μέρει θα μπορούσαν να αποδοθούν σε εξωγενείς παράγοντες (π.χ. θεσμική πίεση από κεντρικό κράτος, ανάγκη για οικονομικές περικοπές) και αποτελεί ερώτημα το κατά πόσο οι αλλαγές αυτές έχουν οδηγήσει σε ουσιαστικές βελτιώσεις στη λειτουργία τους με όρους αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Boyne, G. and Meier, K. (2009). Environmental Turbulence, Organizational Stability, and Public Service Performance. *Administration & Society*, 40(8), pp.799-824.
- [2] Pablo, A., Reay, T., Dewald, J. and Casebeer, A. (2007). Identifying, Enabling and Managing Dynamic Capabilities in the Public Sector. *Journal of Management Studies*, 44(5), pp.687-708.
- [3] Piening, E. (2013). Dynamic Capabilities in Public Organizations. *Public Management Review*, 15(2), pp.209-245.
- [4] Teece, D., Pisano, G. and Shuen, A. (1997). Dynamic capabilities and strategic management. *Strategic Management Journal*, 18(7), pp.509-533.